

CE-MERKINTÄ – KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

Timo Pulkki

Mihin CE-merkintä käytännössä perustuu ?

CE-merkinnän käytön edellytyksenä on

- eurooppalainen harmonisoitu tuotestandardi tai
- CPD (1.7.2013 asti): eurooppalainen tekninen hyväksyntä *European Technical Approval* ETA (valmistajakohtainen, määrättyä tuotetta koskeva hyväksyntä)
- CPR (1.7.2013 alkaen): eurooppalainen tekninen arviointi *European Technical Assessment* ETA (valmistajakohtainen, määrättyä tuotetta koskeva arviointi)

CE-merkintä voi olla joko

- itse tuotteessa
- tuotteen pakkauksessa tai jos tämä ei ole mahdollista (esim. kiviaines)
- tuotteen mukana seuraavissa asiakirjoissa (1.7.2013 alkaen voi olla myös sähköisessä muodossa)

CE-merkintä kertoo tuotteen ominaisuudet mutta ei ole automaattinen osoitus kohdekohtaisesta määräystenmukaisuudesta.

Mitä ovat harmonisoidut tuotestandardit (hEN) ?

- määrittävät edellytetyt tuoteominaisuudet, laadunvalvonta- ja koemenettelyt + mitä tietoja merkinnän yhteydessä on esitettävä
- laatii eurooppalainen standardisointijärjestö CEN, Suomea edustaa SFS / toimialajärjestöt
- hENejä on valmistunut yli 400, lopullinen määrä n. 500
- kattavat valtaosan rakennustuotteista
- tiedot valmiista / valmisteilla olevista standardeista löytyy CENin sivuilta
(<http://www.cen.eu/cen/Sectors/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/Pages/default.aspx>)
- standardeja myy SFS

Onko CE-merkintä pakollinen ?

- CE-merkinnästä tulee pakollinen Suomessa 1.7.2013 rakennustuotteille joiden harmonisoidun tuotestandardin siirtymäaika on päättynyt.
- Suomessa on noin 4000 rakennustuotteita valmistavaa yritystä (mm. sahoja, konepajoja, betonteollisuutta), joita CE-merkinnän käyttöönotto koskettaa
- Yritysten on **välittömästi** selvitettävä, kuuluvatko niiden valmistamat rakennustuotteet jonkin harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalan piiriin.
- Jos kuuluvat, niin **on jo todella kiire** käynnistää CE-merkinnän käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet.
- Kun CE-merkintä edellyttää ilmoitetun laitoksen varmennusta, tulee ymmärtää että tähän voi kulua aikaa, sillä ilmoitettujen laitosten resurssit ovat rajalliset

CPR tulee, mikä muuttuu ?

- **rakennustuotteiden CE-merkinnästä tulee pakollinen harmonisoitujen tuotestandardien kattamille tuotteille 1.7.2013**
- CE-merkinnän periaatteet eivät oleellisesti muutu (muutoksia terminologiassa)
- voimassa olevat harmonisoidut tuotestandardit säilyvät (päivitetään)
- käytössä olevat CE-merkinnät säilyvät (formaattimuutoksia)
- valmistajan laadittava suoritustasoilmoitus DoP
- velvoitteita maahantuojille ja jakelijoille (rautakaupalle)
- *6 olennaista vaatimusta => 7 perusvaatimusta*
uusi perusvaatimus nro 7: Luonnonvarojen kestävä käyttö
(tulee CE-merkintään 5 - 10 vuoden päästä)

Miten CE-merkinnän käyttöönotto vaikuttaa rakentamiseen ?

- rakentamisessa siirrytään 1.7.2013 käyttämään lähinnä CE-merkittyjä rakennustuotteita (arvio n. 80%)
- kansallisten hyväksyntämenettelyjen käyttö rakennustuotteille vähenee jatkossa merkittävästi
- edelleen tarvitaan kansallisia säädöksiä tuotteille joille ei ole harmonisoituja tuotestandardeja (**uusi rakennustuotteiden hyväksyntälaki tulossa voimaan viimeistään 1.7.2013**)

Miten CE-merkintä vaikuttaa *rakentamisen* vastuisiin ?

CE-merkittyjen rakennustuotteiden käyttö ei muuta rakennushankkeen vastuiden jakautumista.

Suunnittelun sisältyminen CE-merkintään ei muuta rakennushankkeen vastuiden jakautumista.

CE-merkinnän käyttö ei muuta rakennustuotteen valmistajan / myyjän vastuita.

-> vastuut määräytyvät edelleen kansallisen lainsäädännön mukaisesti

Kenellä on vastuu CE-merkitystä tuotteesta ?

- **tuotteen vaatimustenmukaisuudesta CE-merkintään nähden vastaa suoraan**
 - 1) valmistaja
 - 2) maahantuoja

ja välillisesti

 - 3) myyjä, käyttäjä
- **tuotteen soveltuvuudesta käyttökohteeseen vastaa suunnittelija / rakentaja**

Mikä on suoritusasoilmoitus DoP ?

CE-merkintä

- CE-tunnus ja sen kiinnitysvuoden kaksi viimeistä numeroa (esim. 11)
- Valmistajan nimi ja osoite tai muu tunnistetieto
- Tuotteen tunnistekoodi, DoP numero, ilmoitetut ominaisuudet (koodilla), harmonisoitu tuotestandardi, suunniteltu käyttökohde
- Ilmoitetun laitoksen numero

Suoritusasoilmoitus DoP (esitetään vakio formaatissa CPR liite III mukaan)

- Tuotetyyppi, tuotteen tunnistekoodi, suunniteltu käyttökohde,
- Valmistajan nimi ja osoite sekä tarvittaessa valtuutettu edustaja ja osoite
- AoC-luokka (kertoo, missä määrin kolmasosapuoli varmentaa)
- Ilmoitetun laitoksen nimi ja numero, sen tehtävien kuvaus ja vastuuhenkilö
- **Ilmoitetut ominaisuudet (vähintään 1)**, niiden arvot/luokat/Pass/NPD ja harmonisoidun tuotestandardin päivätty tunnus
- Valmistajan edustajan nimi ja päivätty allekirjoitus

Huom: CE-merkintä tuotteen mukana, DoP muissa asiakirjoissa (mahdollisesti valmistajan kotisivulla)

Mitä CE-merkintäpakko tuo kaupan kannalta ?

- 1.7.2013 lähtien n. 80% kauppaa käydään CE-merkityillä tuotteilla
- Siirtymävaiheessa rajapinta on tehtaan portti - ennen 1.7.2013 tehtaalta lähteneet tuotteet voidaan myydä (ei tarkoita tuotteiden hamstrausta varastoon)
- CE-merkintävastuu on valmistajilla
- Kaupan on tiedettävä mitä tuotteita CE-merkintäpakko koskee (jos tuotetta aiotaan myydä rakennuskäyttöön)
- Ennen hankintaa tavarantoimittajalta tulee edellyttää, että suoritustasoilmoitus (DoP) löytyy

Mikä on CE-merkinnän suhde kansallisiin tuotehyväksyntämenettelyihin ?

- CE-merkintä ei ole tällä hetkellä Suomessa rakennustuotteille pakollinen (muutamien poikkeuksin).
1.7.2013 alkaen harmonisoitujen tuoteryhmien mukaiset tuotteet on CE-merkittävä (yli 400 tuoteryhmää).
- Kansallisia menettelyjä (tyyppihyväksyntä, varmennettu käyttöseloste) ei kuitenkaan voida soveltaa jos standardiin perustuva CE-merkintä on mahdollinen.
- CE-merkintää ja kansallisia menettelyjä ei voida sekoittaa keskenään.

Mitä on huomioitava arvioitaessa CE-merkityn rakennustuotteen vaatimustenmukaisuutta?

- CE-merkinnän asianmukaisuutta ei voida arvioida ilman sitä koskevaa harmonisoitua tuotestandardia tai ETAa
- merkinnän asianmukaisuuden lisäksi on varmistuttava, että tuote täyttää viranomaisvaatimukset kyseisessä käyttökohteessa
- useiden tuoteryhmien kohdalla voidaan käyttää hyväksi harmonisoituja tuotestandardeja täydentäviä kansallisia soveltamisstandardeja (NAS)
- NASeissa esitetään suositus mitkä ominaisuudet on Suomessa ilmoitettava ko. tuotestandardien mukaan CE-merkityille tuotteille eri käyttökohteissa sekä ominaisuuksille asetetut vähimmäisvaatimustasot tai luokat

Mitä tehdä jos CE-merkitty tuote / merkintä ei ole asianmukainen ?

Jos tuote ei ole CE-merkinnän edellytysten mukainen, valmistaja / maahantuoja on velvollinen poistamaan tuotteet markkinoilta. Jos tämä ei sitä tee, voi viranomainen kieltää tuotteen myynnin tai käytön rakentamiseen.

Jos tuote on OK, mutta CE-merkintä tai asiakirjat eivät ole asianmukaisia, valmistaja / maahantuoja on velvollinen saattamaan ne vaatimusten mukaisiksi. Jos näin ei tehdä, voi viranomainen myös tässä tapauksessa kieltää tuotteen myynnin tai käytön rakentamiseen.

CE-merkinnän käyttöä Suomessa valvoo *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes*.

Jos CE-merkitty tuote / merkintä ei ole asianmukainen:

1. älä hanki tuotetta
2. ilmoita tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle (Tukes)

Mistä tietoa ?

- hEn-HelpDesk <http://henhd.multiedition.fi/www/fi/>
 - Palaute/kysymyslomake
- Ympäristöministeriö www.ymparisto.fi/ce-merkinta
- Ilmoitettuja laitoksia:
 - VTT Expert Services Oy www.expertservices.fi
 - Inspecta Oy www.inspecta.com
 - Contesta Oy www.contesta.fi
- *CE-merkittyjen rakennustuotteiden oikea käyttö –julkaisu*
(Rakennusmedia Oy)

